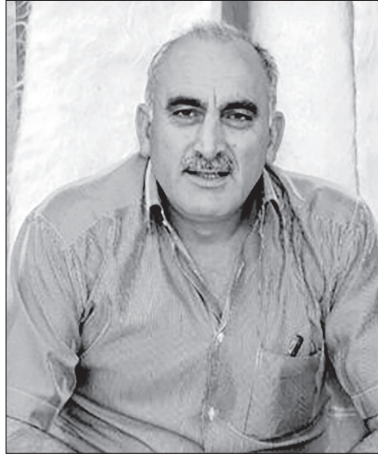

◆ P o e z i y a

Avdi QOŞQAR

İNSAN DƏRSİ

İnsanlar –
içinə çəkilmək öyrətdi mənə,
Öyrətdi sevinci tək yaşamaqdan –
kədəri gözümə sıxmağa qədər...
su kimi bulanıb axmağa qədər...
Öyrətdi insana dərd söyləməyin, –
ürək qızdırmağın fəsadlarını,
həyatın bölünməz təzadlarını...
İllərlə yaxına buraxmadığım
bir çox adətlərə vərdiş elətdi,
nə qədər əlləşdim, əlac olmadı,
bunu bircə-bircə, dərdişiş elətdi.

Yaşıl rəngdə idi – əyilən budaq,
əydilər – yaşıla ağ qar ələndi...
üstümə yeridi çöllərin daşı,
daş daşı gəmirirdi – yer silkələndi.
Gözümdə enməyən ilğım vardı,
axırdı bir səhra genişliyinə...
Dünyanı dərk edən ağılım vardı –
qoydular çaylağın daşı yerinə...
İnsanlar,
İnsanlar içinə sümürdü məni, –
birinin gözünün rənginə çəkdim,

birinin ayağı altda yol kimi –
 tapdanıb, əzilib tozuna döndüm,
 biri yavaş-yavaş içimi yedi,
 yedi həvəsimi, köçümü yedi –
 içi çürük, yanıq ozana döndüm...

...Ömrə şırım çəkdi bu döndərmələr,
 verdiyim, aldığım qələtə dəyməz!
 itirə-itirə qurduğum çəmən,
 daşlı, toz-torpaqlı Ələtə dəyməz!

Dağdan, daşdan keçir həyatın yolu,
 əzablı-əzabsız hər ana şükür.
 Hər şeyin günahı – şüursuz insan,
 Şüurlu, şüursuz insana şükür.

NƏ DERSƏN...

Şah İsmayıl Xətaiyə...

Göyəmi çəkilim,
 yerəmi girim –
 yoxsa ilim-ilim itim, nə dersən?
 Ay yerin sahibi, göyün soltanı,
 “atalı-analı” yetim, nə dersən?

Sinəmi qabağa verib durummu?
 qandalı, zənciri vurub qırımmı?
 Al üzlü gündüzlər mənə yarımmı?
 Qan üzlü səhərdə bitim, nə dersən?

Gedir top yarası, getmir söz dağı,
 damır salxım-salxım, damır buz dağı.
 Gülün ləçəyində mənəm göz dağı –
 Şişliyə çəkilir mətin, nə dersən?

Düz kəhər atında,
 şər öz altında.
 Qamçı götürəydim –
 gərək vaxtında,
 Söz deyə bilənlər –
 sükut taxtında,
 boynu kəndirdəmi bütün, nə dersən?

Bir oddan su içir bu çərxi gərmiş?
 həyat boş get-gəldi, yaşamaq vərmiş?

Dəyirman daşdır, fırlanır, dərdiş! –
Budandır, tökülür ətim, nə dersən?

SƏNƏ DEMƏDİMMİ?!

Sənə demədimmi
dünya bir evdir?
Onun uzununa, eninə baxma.
Hamı bir göy altda –
təcəlla edib –
ayrı məzhəbinə, dininə baxma.
Evdır söyləyəndə –
bir az böyükdür, –
dərdi də böyükdür,
dərd verəni də...
udulmaz tikəsi boğaza yükdür
yükdür rahat, asta udulanı da...
sərhədlər, bölgülər maraq üçündür,
bir olan Tanrını yüzə bölüblər.
Nə ki söylənilir varaq üçündür,
seçmə ağırlığı bizə bölüblər...
Ağırlıq quluyuq –
hamıdan əzəl,
düzən gətirmişik
dünya evinə.
Yanaqda quruyan göz yaşı gözəl,
Baş tacı ayağa düşəndə necə?!
Ayağa salınan elimiz yazıq,
Tanrıya açılan əlimiz yazıq.
Haqqını başqası hayqırır deyən –
Çarmıxa çəkilən dilimiz yazıq!
Sənə demədimmi
dünya bir evdir?
O evin laxlayan tavanı bizik,
kərəni əyilib, barısı uçub –
başına qar-yağış damanı bizik.
Bir də o selləmə yağış yağarmı?
bir də şığıyarmı qartallar leşə?
Deyəsən, üfünün gözü ağarmış,
deyəsən, leysan da yaramır işə...

SÖKÜN BÜTÜN DİVARLARI...

Mikayıl Müşfiqin xatirəsinə

Sökün bütün divarları
hasardan təcridxanaya.

Bəlkə sökülə örtüklər –
yaranın dibi qanaya.

Qan axıb qansızı tuta,
axa canından aşağı...
sözü imansızı tuta.
Ruh çıxıx qanın içindən –
qanın, zamanın içindən –
Şığıyıb cəlladı tuta...

Hərəmiz bir az cəlladıq –
hərəmiz bir az qanıçən.
Bir təmiz dəniz axtaraq –
baxaq bir badya
qan içi.

Nargin adası görünür –
qan dolu açıq havada.
Yəqin balıqlar qan udur –
qana bulaşığı yuvada.

Qanlı şair yarasından
hələ də üfük qan dolu.
Bu qanı yalayır cəllad –
qandan keçir şair yolu.

Sökün bütün divarları
hasardan təcridxanaya.
Bəlkə sökülə örtüklər –
yaranın dibi qanaya.

BAĞIŞLA

Altmış il ömür dardım dalımca,
o yaşama, bu ölümə bağışla...
Qor daşdım, köz becərdim boşuna –
o alova, bu külümə bağışla.

Dünya kösöv – ömür yolu sacdısa,
qovrulmağa sarı sünbül açdısa, –
tac gəzirdin –
dərdim başda tacdısa –
o şərəfə, bu zülümə bağışla...

Uyğunlaşdıq canı üzən bürküyə,
zədə düşdü, çat düzüldü hörgüyə,

tərs qurulan bu mizana, bölgüyə,
o gedimə, bu gəlimə bağışla...

Daha hənir avazıyır külümnən,
nə əyildi – özüm əydim dilimlə.
İndi daha əlləşirəm ölümlə –
O dilimə, bu ölümə bağışla.

Nəydi gedən, nəydi qalan, bilmədim,
sənə çatan, mənim olan, bilmədim,
Kimə doğru, kimə yalan, bilmədim –
O sözümə, bu dilimə bağışla...

* * *

Bizim getdiyimiz yol-iz dağılıb,
daha getdiyimiz ölüşə dəyməz...
bütün yazdıqlarım, düşündüklərim –
səninlə bir anlıq görüşə dəyməz.

Dəyməz yaşamağa sənsiz dünyanı,
örüşsüz, görüşsüz ağzın nə dadı?!
Daha ürəyimə tıxanıb getmir –
ömür ehtiyacı, könül fəryadı.

Daha alt qatını gördüm həyatın,
gördüm gur selinin səngiməsi yox,
Gördüm gedişata qarşı asi çox,
vurdu tonqalının yanan istisi,
acıtdı gözümü qara tüstüsü –
o isti, bu tüstü nəyimə gərək...

Al apar qovğada kiflənən ömrü,
qopar
bu kəndirə, kərişə dəyməz.
bütün gördüklərim, eşitdiklərim, –
səninlə bir anlıq görüşə dəyməz!

* * *

“Bu dünyadı, bu da mənəm” – demişdim,
İndi yoxam –

bu dünyadı, bir də O!
Avazıdı, öləzidi nəyim var –
Tanrı odu, pənah odu, pirdi O!

İrəliyə addım atdım – yol hanı?
 yük daşıyım, daş qaldırım –
 qol hanı?
 Sirli gördüm bu aləmi, bu canı –
 gizli odu, aşkar odu, sirdi O!

Bir bulaqdan təam içir bu varlıq,
 di gəl yoxdur bir oxşarlıq, uyarlıq,
 Nə bu dünya, nə o dünya, nə yarlıq, –
 torpaqda O, səmada O, dürdə O!

Gəlməz oldu, səbir yüküm daraldı,
 bulud gəldi, dağ başını qar aldı,
 Gözləməkdən gözüm kökü saraldı,
 bir varlıqdı, bir göylükdü, bir də O!

Göz yaşım ilə suvarılır bu əkin...
 daha heç nə – nə tərəzi, nə çəki?
 Daha məni yer çağırır, göy çəkir,
 səmada O, buludda O, yerdə O!

OXUCULARIN NƏZƏRİNƏ! **“AZƏRBAYCAN”**

jurnalına abunə yazılışı davam edir.

Pressinform

+ 99412 5115191
 + 99412 5391280
 + 99455 2560835
 +994 55 315 60 02

**Jurnalının bir nüsxəsinin qiyməti 1 manat 50 qəpik,
 illik abunə qiyməti 18 manatdır.**

İNDEKS: 76300